

Rapport

van het bestuur van de

Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding

aan

de Nederlands Gereformeerde Kerken

met het oog op hun

Landelijke Vergadering Houten 2010/11

Aalsmeer, 30 april 2010

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Inhoud

1.	Inleiding.	2
2.	Besluiten en opdracht.	2
3.	Samenstelling bestuur en raad van toezicht.	4
4.	Werkwijze bestuur	5
5.	Bij de NGP betrokkenen.	6
6.	Opvolging drs. J.C. Schaeffer.	9
7.	Kerkelijke instelling.	9
8.	Studenten.	9
9.	Verhouding organisatie - studenten.	10
10.	Verhouding bestuur - raad van toezicht - docenten.	11
11.	Evaluatie onderwijsprogramma.	11
12.	Overige onderwijszaken.	14
13.	Studievrijheid.	14
14.	Mentoraat.	15
15.	Preekconsent en beroepbaarstelling.	15
16.	Leerbijeenkomsten preekconsent.	15
17.	Werkbegeleiding.	16
18.	Studiedagen.	16
19.	Predikantenbestand en NGP-promotie.	16
20.	Predikantsprofiel en kerkelijke werkers.	17
21.	Samenwerking NGP-TUA.	17
22.	Financiën.	17
23.	Verantwoordelijkheid kerken bij ontslag.	18
24.	Boekenfonds.	18
	Besluit.	18
	Voorstellen.	19

1. Inleiding

De eigen predikantenopleiding werd in 2006 opgericht nadat daartoe op de Landelijke Vergadering van Zwolle in 2005 besloten was. Het eerste cursusjaar betrof het jaar 2006/7. Op de vorige Landelijke Vergadering (Zwolle 2007) kon derhalve slechts over het allereerste begin van de predikantenopleiding worden gesproken. Veel moest toen nog in de praktijk getoetst worden.

Ondertussen zijn we een aantal jaren verder en kan er beduidend meer gerapporteerd worden. We kunnen nu verslag doen van vier jaren onderwijservaring. Nagenoeg het hele onderwijsprogramma is in die jaren in praktijk gebracht.

U zult in het vervolg van dit rapport dan ook een evaluatie van ons onderwijsprogramma tegenkomen. Deze evaluatie leidt enerzijds tot een bijstelling op detailniveau, en anderzijds tot voorstellen voor een meer ingrijpende wijziging in het onderwijsprogramma voor de langere termijn.

De Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding is echt iets van de kerken. Sinds de LV Zwolle 2007 is dat zelfs nog duidelijker dan daarvoor al het geval was. Door de besluitvorming op deze LV heeft de opleiding nu namelijk niet meer de juridische vorm van een stichting, maar is deze omgezet naar een kerkelijke instelling van de gezamenlijke kerken.

Met de gedachte dat de opleiding een zaak van de kerken is, presenteren we u graag ons driejaarlijkse rapport en bevelen de aandachtige lezing daarvan graag bij de kerken(raden) aan.

2. Besluiten en opdracht

Omdat het nog steeds om de beginjaren van onze predikantenopleiding gaat, halen we hier eerst nog een keer de relevante besluiten van de LV Zwolle 2005 aan. De kerken hebben toen op 5 nov. o.a. het volgende uitgesproken:

- a. *te bepalen dat de opleiding van de Nederlands Gereformeerde predikanten wordt toevertrouwd aan de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (in oprichting);*
- b. *te bepalen dat de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding per 1 september 2006 met de eerste twee jaren van de bachelorfase gaat beginnen en verplicht is voor allen die predikant willen worden in de Nederlands Gereformeerde Kerken en na 1 sept. 2005 met hun theologiestudie zijn begonnen;*
- c. *te bepalen dat de werkbegeleiding vanuit de Stichting Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding gedurende drie dienstjaren - gerekend vanaf een halfjaar na hun eerste intrede - verplicht is voor alle predikanten na 1 juli 2005 predikant zijn geworden;*
- d. *het voorgestelde opleidingsprogramma (LV2005.47.1.2) goed te keuren met als ingangsdatum 1 januari 2006;*
- e. *te bepalen dat de onderdelen 'Verkondiging' en 'Integratieactiviteiten' van het opleidingsprogramma verplicht zijn voor alle studenten, ongeacht het moment van aanvang van hun studie.*

Met deze besluiten uit 2005 is de NGP in september 2006 van start gegaan.

De daaropvolgende LV Zwolle 2007 heeft - gehoord het door de stichting NGP uitgebrachte rapport en de daarmee verbonden bespreking - het volgende uitgesproken:

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

De kerken, in Landelijke Vergadering te Zwolle bijeen, hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van het bestuur van de Stichting 'Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding';

Onderdeel A

besluiten

- 1. het door het bestuur gevoerde beleid goed te keuren, daarin begrepen het besluit om af te zien van verder onderzoek naar de mogelijkheid van het verkrijgen van overheidssubsidie, maar wel de vinger aan de pols te blijven houden in verband met mogelijke nieuwe ontwikkelingen in de ministeriële wet- en regelgeving;*
- 2. de jaarlijkse bijdrage van de kerken voor de periode 2007 t/m 2010 vast te stellen op een maximum van € 6,60 per lid, jaarlijks te indexeren volgens het CBS-consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens;*
- 3. de opdracht aan het bestuur van de stichting te continueren, met inachtneming van besluit IV van 14 april 2007 om een kerkelijke instelling voor de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding op te richten en de stichting NGP te verzoeken om overdracht en ontbinding zo mogelijk te realiseren vóór 1 januari 2008;*
- 4. het bestuur van de kerkelijke instelling NGP op te dragen de instelling te besturen overeenkomstig het op die datum vastgestelde Reglement;*
- 5. het bestuur van de stichting respectievelijk van de kerkelijke instelling op te dragen de kerken te rapporteren over zijn werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.*

Onderdeel B

constateren

dat nog niet alle kerken voldoen aan hun financiële verplichtingen jegens de NGP; overwegen

dat de kerken hun besluiten inzake de NGP hebben genomen na jaren van voorbereiding en overleg en dat geen enkele kerk in de weg van artikel 34 AKS aan de zusterkerken rekenschap heeft afgelegd, waarom zij deze besluiten niet heeft bekrachtigd; doen een beroep op deze kerken om de kerkelijke besluiten en afspraken inzake de NGP na te komen en loyaal uit te voeren.

Onderdeel C

constateren

dat het besluit van de LV Doorn 1998 over wat onder een "deugdelijke opleiding" als bedoeld in artikel 5 AKS in de regel dient te worden verstaan, achterhaald is door het beëindigen van de Theologische Studie Begeleiding en de wijziging van de opzet en structuur van de academische opleiding;

overwegen

dat voor de NGP, die ten behoeve van het toelatingsonderzoek door de regio dient te verklaren dat de betreffende student een "deugdelijke opleiding" heeft gevolgd, een richtinggevende invulling daarvan gewenst is;

besluiten

- 1. dat voor alle studenten het volgen van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding verplicht is;*
- 2. dat onder een 'deugdelijke opleiding' als bedoeld in art. 5. AKS verstaan dient te worden een confessioneel betrouwbare, voltooide academische theologische opleiding op masterniveau;*
- 3. dat van studenten die aan een andere universiteit dan de Theologische Universiteit Apeldoorn of de Theologische Universiteit Kampen (Broederweg) studeren een op het predikantschap toegesneden opleiding tot en met het masterdiploma gevraagd wordt en dat het ter beoordeling van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding staat of daarop aanvullende tentamens nodig zijn.*

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Onderdeel D

constateren

dat het instellen van de werkbegeleiding in 2005 de aanbeveling over het regionale mentoraat uit 2001 overbodig maakt;

besluiten

- 1. de aanbeveling over het regionale mentoraat uit 2001 in te trekken;*
- 2. er - zowel als kerkenraden als in regioverband - op toe te zien, dat een beginnende predikant een oudere collega (al dan niet binnen de regio) zoekt, die voor hem of haar de functie van mentor kan vervullen en van dit mentoraat daadwerkelijk gebruik maakt.*

Onderdeel E

constateren

dat in brede kerkelijke kring, zowel binnen als buiten de NGK, bezinning plaatsvindt of wenselijk wordt geacht over de vraag, hoe het predikantschap in de toekomst dient te worden ingevuld en in hoeverre er in de kerken naast de academisch gevormde predikant behoefte is aan en plaats is voor kerkelijke werkers op hbo-niveau;

overwegen

dat het voor de NGP noodzakelijk is toekomstgericht bezig te zijn met de predikantsopleiding en dat het derhalve voor de NGP gewenst is de opleiding te richten op het profiel van de predikant zoals die in de toekomst in de kerken zal functioneren;

besluiten

een studiec commissie in het leven te roepen met als opdracht onderzoek te doen naar de gewenste toekomstige invulling van het predikantschap in onze kerken en daarbij in elk geval de vraag onder ogen te zien naar de behoefte en plaats van kerkelijke werkers op hbo-niveau.

Voorzover de besluitvorming het werk van de Predikantenopleiding betreft komen we daar in het vervolg van dit rapport op terug.

3. Samenstelling bestuur en raad van toezicht

- a. In het bestuur van de Predikantenopleiding werden door de LV Zwolle 2007 herbenoemd:

W.A. van den Brink, Houten (2016)

ds W.H. Louwerse, Apeldoorn (tweede voorzitter)(2016)

ds K. Muller, Aalsmeer (secretaris)(2010/1)

C.H. Visser, Leusden (penningmeester)(2013)

A. Wattèl, Hoofddorp (voorz.) (2013)

en voor het eerst (in o.a. de vacature C.J. Bos) benoemd

ds C.T. de Groot, Zeewolde (in 2009 afgetreden vanwege benoeming tot kerndocent)

J.C.E. Siebenga-Moggré, Zwolle (2016)

A.O. Sierksma, Ede (**2013**)

Achter elk van de namen hebben we de eventuele specifieke bestuursfunctie en de vermoedelijke aftreeddatum vermeld.

Door zijn benoeming als kerndocent (zie onder) is ds C.T. de Groot tussentijds teruggetreden. Vanaf het moment van zijn sollicitatie naar de functie van kerndocent homiletiek heeft ds De Groot niet meer deelgenomen aan het bestuurswerk; na zijn benoeming als kerndocent heeft hij ontslag gevraagd en gekregen. Na 13 maart 2009 was ds De Groot geen bestuurslid meer

---

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Omdat ds K. Muller te kennen heeft gegeven niet voor herbenoeming in aanmerking te willen komen, zijn er binnenkort twee vacatures in het bestuur.

Voor de vervulling van deze vacatures zal het bestuur u via het moderamen van de LV Houten twee broeders of zusters voordragen.

Alle overige bestuursleden zijn voor een volgende termijn beschikbaar.

- b. Volledigheidshalve noemen we hier ook de namen van de leden van de Raad van Toezicht voor de Predikantenopleiding. Door de LV Zwolle werden daartoe benoemd:

ds J. Jonker, Zwaag
H.G. Lakerveld, Nuenen
E.B. van Lomwel, Spijkenisse
ds C. Smit, Culemborg
B. Wesseling, Rijswijk
ds. H.J. Zuidhof, Urk

4. Werkwijze bestuur

Het bestuur vergadert als regel minimaal eens per maand (uitgezonderd de twee zomermaanden).

Regelmatig overlegt het bestuur met de Raad van Toezicht, het kernteam, de toegevoegde docenten en - via een afvaardiging van het bestuur - met een tweetal vertegenwoordigers van de studenten.

Daarnaast vergadert een deel van het bestuur ook regelmatig met het college van bestuur van Theologische Universiteit van Apeldoorn en een delegatie van het Nederlands Gereformeerd Seminarie.

Vooraf voor hen die hun bestuursfunctie te vervullen hebben naast een dagelijkse werkring gaat het om een behoorlijke tijdsinvestering. O.a. dit gegeven heeft ertoe geleid dat het bestuur het eigen functioneren kritisch heeft geëvalueerd. Dit heeft er toe geleid dat met ingang van 1 jan. 2010 we - vooralsnog bij wijze van proef - onderscheid maken tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur vervult samen met de opleidingscoördinator P. van Veen een soort directiefunctie en behartigt de lopende zaken; het algemeen bestuur bespreekt de grotere lijnen en fiatteert de besluiten van het dagelijks bestuur.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de beide voorzitters en de secretaris.

Uit de notitie waarin een en ander is vastgelegd citeren we het volgende:

- a. *De vorming van een dagelijks bestuur vanuit het huidige bestuur, dat zich met name bezig houdt met de dagelijkse gang van zaken (tot op zekere hoogte de directietaken) verdient aanbeveling.*
- b. *Het dagelijks bestuur (db) wordt gevormd uit het algemeen bestuur en bestaat uit de voorzitter, de tweede voorzitter en de secretaris. Het db is belast met de dagelijkse gang van zaken en is bevoegd beslissingen te nemen die hiermee samenhangen en daaruit voortvloeien. Het db vergadert in beginsel maandelijks; de verslagen van de vergaderingen gaan ter kennisname naar het algemeen bestuur en de Raad van Toezicht. De vergaderingen van het db worden in beginsel bijgewoond door de opleidingscoördinator. Het db kan bij de uitoefening van haar taken desgewenst individuele leden van het ab (algemeen bestuur) raadplegen.*
- c. *Het huidige bestuur krijgt de status van een algemeen bestuur (ab). Het ab is belast met taken op het gebied van visie, beleid(sontwikkeling), toezicht op het kernteam en al die taken die niet vallen onder de dagelijkse gang van zaken. Naast de leden van het db zitten in het ab bestuursleden met specifieke kennis op het gebied van financiën, wet- en regelgeving en onderwijskundige aangelegenheden, alsmede in ieder geval één predikant; het ab bestaat naast het db uit ten hoogste 5 leden. Het ab (inclusief db)*

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

- vergadert in beginsel één keer per twee maanden. De agenda wordt voorbereid door het db. De verslagen van de vergaderingen gaan ter kennisname naar de Raad van Toezicht.*
- d. *Het ab voert in beginsel twee keer per jaar overleg met het kernteam en eveneens in beginsel twee keer per jaar met de Raad van Toezicht.*
  - e. *Voorzover er behoefte bestaat aan een beleidsmedewerker/stafmedewerker, zouden die taken wellicht door de onderwijscoördinator kunnen worden verzorgd.*
  - f. *De secretaris draagt zorg voor de verslaglegging van de vergaderingen van db en ab.*
  - g. *De taak van de penningmeester is meer beleidsmatig en op afstand. Voor de uitvoerende taak (de dagelijkse werkzaamheden) zou een externe hulp moeten worden ingeroepen.*
  - h. *De voorgestelde structuur past niet binnen de kaders van het Reglement van de NGP. Niet alleen kent het Reglement niet het onderscheid tussen db en ab met alle gevolgen van dien, maar met name vormt artikel 8 van het Reglement (de rechtsgeldigheid van genomen bestuursbesluiten) een belangrijke hinderpaal voor besluiten van het db. Het bepaalde in artikel 8 lid 3 zou voor het laatste punt wellicht uitkomst kunnen bieden (akkoordbevinding per mail door de ab-leden van de blijkens het verslag door het db genomen voorlopige besluiten); het ab bekrachtigt de door het db genomen voorlopige besluiten.*
  - i. *In het rapport ten behoeve van de LV dienen voorstellen voor aanpassingen van het Reglement te worden gedaan.*

Zoals uit pt. i kan blijken, zullen wij de kerken mogelijk - namelijk wanneer deze nieuwe bestuurspraktijk bevalt - nog verzoeken een aangepast reglement goed te keuren.

Mogelijk moet in de toekomst ook de rol van de Raad van Toezicht kritisch tegen het licht gehouden worden. In ieder geval is zowel intern in het bestuur als in het overleg tussen RvT en bestuur meerdere malen gesproken over de rol van de RvT in de huidige kerkelijke structuur.

5. Bij de NGP betrokkenen

Bij een kleine opleiding als de NGP (een gering aantal studenten en een onderwijsprogramma dat ong. 20% van een totale predikantsopleiding beslaat) is een relatief groot aantal mensen betrokken.

Voor alle betrokkenen gaat het om parttime functies van soms zeer geringe omvang.

Hieronder treft u een overzicht aan van allen die op de een of andere wijze deel uit maken van het NGP-bestand.

- a. Het kernteam (kerndocenten en opleidingscoördinator) bestond in de verslagperiode uit
  - i. drs. G. Bronsveld, Doorn - voor de praktische theologie
  - ii. dr. J. Dekker, Amstelveen/Enschede - voor de bijbelvakken
  - iii. dr. A. v.d. Dussen, Eindhoven - voor de systematische theologie
  - iv. drs. C.T. de Groot, Zeewolde - homiletiek (vanaf 1 nov. 2009)
  - v. drs. J.C. Schaeffer, Nunspeet - voor kerkgeschiedenis, kerkrecht en homiletiek (tot 1 jan. 2009)
  - vi. P. van Veen, Culemborg - opleidingscoördinator (tevens toegevoegd docent voor het onderdeel didactiek)

Eén van de kerndocenten treedt namens het kernteam op als voorzitter; hij is naast de opleidingscoördinator de contactpersoon naar en voor het bestuur. Tot 1 jan. 2010 was dat dr. V.d. Dussen; vanaf 1 jan. 2010 is dat drs. Bronsveld.

In de loop van de afgelopen jaren werd duidelijk dat de opleidingscoördinator te weinig tijd voor zijn taken beschikbaar had. Voor het bestuur is dat reden geweest om de omvang van zijn dienstbetrekking enigszins te vergroten. Zoals onder pt. 4 al vermeld is, wordt sinds jan. 2010 de opleidingscoördinator nauwer betrokken bij het werk van het dagelijks bestuur.

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Zoals bekend is drs. Schaeffer per 1 jan. 2009 teruggetreden als kerndocent voor de vakken homiletiek, kerkgeschiedenis en kerkrecht. Hij koos ervoor vanaf die datum zich volledig te richten op de eigen gemeente.

Voor het onderdeel homiletiek heeft het bestuur in zijn plaats drs. C.T. de Groot uit Zeewolde benoemd. Deze benoeming heeft plaatsgevonden nadat de vervroegde LV van Houten hem conform een voordracht door het bestuur ter benoeming door het bestuur heeft voorgedragen. In het tussentijdse rapport voor deze vervroegde LV heeft het bestuur de kerken daarover uitgebreid ingelicht. Korthedshalve verwijzen wij u naar dat rapport.

Drs. C.T de Groot is per 1 november 2009 voor 0,34 fte in dienst van de NGP getreden. Voor de eerste tijd wordt hem tijd en ruimte gegund om zich verder te bekwamen op het vakgebied van de homiletiek. De verwachting is dat drs. De Groot ingaande september 2010 de homiletische vakken geheel voor zijn rekening zal nemen. Op dit moment (april 2010) geeft drs De Groot leiding aan de preekbesprekingen, ontwikkelt hij opdrachten voor studenten en beoordeelt deze, geeft hij af en toe een college, is hij betrokken bij de oriënterende stage en leidt hij bijeenkomsten voor studenten met preekconsent.

We zijn prof.dr. C.J. de Ruijter (en de TUK) erkentelijk voor de bereidheid als gastdocent de colleges homiletiek waar te nemen. Zo zijn we ook drs. H. de Jong uit Zeist erkentelijk voor zijn bereidheid een aantal colleges van prof. De Ruijter over te nemen omdat hij deze door omstandigheden niet zelf kon vervullen.

Hetzelfde geldt ook voor drs. D. Timmerman uit Breukelen (o.a. als assistent-in-opleiding verbonden aan de TUA) die het onderdeel kerkgeschiedenis van drs. Schaeffer voor zijn rekening heeft genomen. Hij ontving daarvoor een tijdelijke benoeming als toegevoegd docent.

De secretaris van het bestuur - ds K. Muller - nam met toestemming van de Raad van Toezicht en het moderamen van de LV Zwolle 2007 het onderwijsonderdeel 'Kerkelijk Samenleven en Identiteit' voor zijn rekening. Hij werd daartoe aangesteld als gastdocent. Overigens traden ook drs. G. van Dijk (Dalfsen), prof.mr. J.T. Oldenhuis (Groningen) en drs. R. Roest (Leidse Rijn) op als gastdocent.

- b. Als toegevoegde docenten fungeerden in de verslagperiode
- i. F.H. Blokhuis, Schiedam voor het vak bijbelkennis en contemplatief bijbellezen
  - ii. drs. M. de Jong, Geldrop voor de catechetiek
  - iii. dr. C.P. Kleingeld, Zeewolde voor het vak filosofie
  - iv. D.S. Mostert, Hattem voor het onderdeel 'persoonlijk functioneren'
  - v. dr. J.P. van Riessen, Ermelo voor het vak filosofie
  - vi. P. van Veen, Culemborg voor de didactiek

Omdat een nieuwe verlenging van de tijdelijke contracten met de toegevoegde docenten vanwege de Nederlandse wetgeving op dit gebied niet zonder meer kon worden toegepast, heeft het bestuur besloten de betreffende tijdelijke contracten te veranderen in vaste contracten.

Hoewel dr C.P. Kleingeld in de afgelopen periode de leeftijd van 65 jaar bereikte, is in overleg met hem zijn contract verlengd tot en met 30 juni 2010. Dit betekent dat dr Kleingeld na het cursusjaar 2009/10 zijn actieve betrokkenheid bij de NGP zal beëindigen. We zeggen hem ook op deze plaats graag dank voor zijn enthousiaste inzet voor de NGP!

Een en andermaal heeft het bestuur met kerndocenten en toegevoegde docenten gesproken over de verdeling van de verantwoordelijkheden. Uitkomst van dit overleg is geweest dat de kerndocenten verantwoordelijk zijn voor eindtermen en doelstellingen en aanspreekbaar zijn op het werk van de toegevoegde docenten. In onderstaande notitie is dit vastgelegd.

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Ten aanzien van de verhouding tussen de verantwoordelijkheden tussen kerndocenten, toegevoegd docenten en bestuur is er een onderscheid tussen het curriculumniveau, het clusterniveau en het vakniveau.

Curriculumniveau.

Het programma als geheel (het curriculum) is de verantwoordelijkheid van het bestuur. Het bestuur keurt daarom jaarlijks het programma voor het volgend collegejaar goed, inclusief de Onderwijs en ExamenRegeling (in het jargon: de 'OER'). In deze OER zijn ook opgenomen de eindtermen van de opleiding. De leerdoelen van de verschillende vakken samen dienen de eindtermen van het curriculum geheel af te dekken.

Naast het vaststellen van curriculum en OER reageert het bestuur indien nodig op grotere wijzigingen in de loop van het jaar en op signalen over problemen met de kwaliteit van het curriculum. Signalen kunnen komen van de externe kwaliteitsbeoordeling van of via de TUA, uit studentenevaluaties, uit de raad van Toezicht, het team van kerndocenten, of de onderwijscoördinator.

Clusterniveau.

Binnen het curriculum zijn groepen vakken te onderscheiden waarvoor de verantwoordelijkheid door het bestuur is gemandateerd aan de kerndocenten. Elk vak dat deel uit maakt van het NGP-curriculum zit in de portefeuille van een kerndocent.

Voor zijn cluster vakken is de kerndocent verantwoordelijk voor de opstelling van de leerdoelen van de vakken die er deel van uit maken en voor de kwaliteit van het onderwijs zoals die blijkt uit o.a. de vakevaluaties en de kwaliteit van de toetsing (worden alle leerdoelen getoetst en bereikt).

Het bestuur reageert richting kerndocent op grotere wijzigingen en/of op signalen over de kwaliteit van of binnen een cluster van vakken. Signalen kunnen komen van de externe kwaliteitsbeoordeling van of via de TUA, uit studentenevaluaties, uit de raad van Toezicht, het team van kerndocenten, of de onderwijscoördinator.

Vakniveau.

De kerndocenten mandateren de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de vakken door naar de toegevoegd docenten. Dat betreft dan de keuze van boeken, syllabi, didactische werkvormen, toetsen.

Nadat de kerndocent het vak heeft ingericht stelt de kerndocent vast dat de leerdoelen op deze wijze inderdaad worden gerealiseerd en dat de copy van de vakken uit zijn cluster voor de studiegids aanwezig en correct is.

De kerndocent reageert richting toegevoegd docent op (grotere) wijzigingen en/of op signalen over de kwaliteit of inhoud van vakken. Signalen kunnen komen van de externe kwaliteitsbeoordeling van of via de TUA, uit studentenevaluaties, uit het bestuur, het team van kerndocenten, of de onderwijscoördinator.

- c. Voor de begeleiding van de stages zijn verschillende ervaren predikanten beschikbaar. Drs. De Groot coördineert de oriënterende stage, drs Bronsveld de eindstage. Overwogen wordt de coördinatie van beide stages (en mogelijk ook nog een pastorale stage) bij één persoon onder te brengen.
- d. Als werkbegeleiders zijn (waren) naast drs. Bronsveld (die ook hierin optreedt als coördinator) beschikbaar:
  - i. ds A. Boshuizen, Oegstgeest
  - ii. ds J. Bouma, Kampen

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

- iii. ds M. Janssens, Utrecht
- iv. ds K.T. de Jonge, Nieuwegein (is vanaf begin 2010 niet meer beschikbaar)
- v. ds C.M. van der Klis, Bunschoten
- vi. ds G. de Lange, Ede
- vii. ds J.C. Schaeffer, Nunspeet (tot ongeveer het einde van zijn kerndocentschap)
- viii. ds J.M. Smelik, Nieuwegein (per 1 jan. 2010 niet meer beschikbaar)

Het bestuur stelt dankbaar vast dat velen uit onze kerken zich in de afgelopen jaren enthousiast hebben laten inschakelen bij de Predikantenopleiding van onze kerken. Terwijl anderzijds de kerken hen daarvoor ook de ruimte hebben gegeven. Wij concluderen hieruit dat de NGP mag rekenen op een breed kerkelijk draagvlak.

6. Opgvolging drs. J.C. Schaeffer

Boven noemden we al het terugtreden van drs. Schaeffer en het aantreden van drs. De Groot. Daarover op deze plaats nog een paar woorden.

Reeds in september 2007 is het bestuur gaan nadenken over de opvolging van drs. Schaeffer. Dit in verband met zijn naderend emeritaat. Met het oog daarop zou aan de LV van 2010 een voordracht ter opvolging moeten worden gedaan.

De in gang gezette procedure moest echter door het aangevraagde ontslag door drs. Schaeffer versneld worden. Zoals bekend heeft dit alles ertoe geleid dat de vervroegde Landelijke Vergadering van Houten op 15 juni 2009 drs. C.T. de Groot als zijn opvolger heeft aangewezen. Drs. De Groot is zijn werkzaamheden per 1 november 2009 begonnen.

7. Kerkelijke instelling

Doordat de LV Zwolle 2007 de voorstellen van de toenmalige AKS-commissie heeft aanvaard en het daarmee mogelijk heeft gemaakt dat het landelijke kerkverband rechtspersoonlijkheid bezit, kon deze LV besluiten om de Stichting NGP op te dragen de stichting 'om te bouwen' naar een kerkelijke instelling. Het bestuur heeft deze opdracht voortvarend ter hand genomen en kan melden dat per 1 januari 2008 deze omzetting juridisch gezien een feit is.

De juridische procedure in dezen is die geweest van een overdracht van alle rechten en plichten van de stichting naar een kerkelijke instelling, gevolgd door opheffing van de stichting. Een en ander is geregeld via het notariškantoor Pieltjes te Nunspeet.

Als bijlage treft u de notariële akte aan waarin dit alles is vastgelegd.

8. Studenten

Het aantal studenten dat ingeschreven staat bij de NGP schommelt de laatste jaren steeds rond de vijftien. Het aantal zij-instromers is relatief groot. De niet-TUA-studenten nemen over het algemeen een wat afwachtende houding ten aanzien van de NGP aan en melden zich veelal pas aan nadat ze al enige jaren theologiestudie hebben volbracht. De achtergrond daarvan is wellicht dat deze studenten gaandeweg toegroeien naar een NG-predikantschap.

Voor het cursusjaar 2009/10 staan bij de NGP de gegevens van 17 studenten vermeld. Daarvan zitten er vijf in de bachelorfase (de eerste drie jaren van de studie) en zeven in de masterfase (de laatste drie jaren van de studie). Daarnaast zijn nog vijf studenten bezig om af te studeren; deze laatste studenten participeren niet daadwerkelijk in het onderwijs en 'dateren' nog van voor het NGP-tijdperk. Van een enkeling is bekend dat hij of zij bezig is met de vooropleiding (klassieke talen).

De NGP onderscheidt - zo kunt u uit bovenstaande afleiden - drie soorten studenten:

- a. studenten in de vooropleiding - zij doen nog niet actief mee in het opleidingsprogramma;
- b. bachelor-studenten - zij volgen de bachelorcolleges en de (thema-)colleges die voor alle studenten bedoeld zijn;

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

- c. master-studenten - zij volgen de mastercolleges en de (thema-)colleges die voor alle studenten bedoeld zijn; tot deze colleges en de daarbij behorende tentamens worden als regel alleen die studenten toegelaten die hun bachelor hebben afgerond en tot een masterstudie aan de TUA of elders zijn toegelaten.

Van de twaalf studenten, die de NGP-colleges volgen, studeren er vijf aan de TUA, één in Kampen aan de Protestantse Theologische Universiteit, één aan de Protestantse Theologische Universiteit te Utrecht, twee aan het Nederlands Gereformeerd Seminarie (waarvan één zich onlangs bij de NGP heeft laten uitschrijven), twee aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, en heeft één student een studie in de Verenigde Staten gevolgd.

Van enkele studenten geldt dat ze hun studie naast een parttime-werkkring trachten te volbrengen. Het moge duidelijk zijn dat dit laatste de nodige creativiteit vraagt van zowel de student als van de opleiding. Het kernteam tracht steeds tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te komen. Soms moet echter vastgesteld worden dat vooralsnog geen haalbare route is te vinden. Dat leidt er dan toe dat de NGP-verplichting wordt uitgesteld tot een later tijdstip.

Op verschillende manieren probeert het kernteam de studenten door praktische vorming voor te bereiden op het door hen gewenste ambt in de kerken. Daarnaast is er gedurende de hele opleiding een vak dat 'persoonlijk functioneren' heet, waarbij het vooral om de persoon van de student gaat. Ook moet hier het mentorschap genoemd worden: regelmatig spreekt één van de kerndocenten als mentor met de student over zijn of haar persoonlijke weg naar het predikantschap.

Een lastig punt in dit verband is de beoordeling van de geschiktheid voor het ambt van predikant. We overwogen om op enig moment in de studie een 'competentie-assessment' door een erkend bureau te laten plaatsvinden. Deze gedachte is o.a. ter sprake gekomen in een overleg dat heeft plaatsgevonden tussen de Vertrouwens- en Adviescommissie van onze kerken en de NGP. Achtergrond van dit overleg waren de vele 'losmakingen' ("ontslag om gewichtige redenen"- art. 10 AKS) waarmee onze kerken geconfronteerd worden. Dit overleg cirkelde rond de vraag of en op welke wijze de NGP een rol zou kunnen spelen in het voorkomen van dergelijke tragische ontwikkelingen. Hoe dan ook: naar onze overtuiging moet de vraag naar de geschiktheid voor het predikantsambt gedurende de studie thematisch ter sprake gebracht worden.

Een ander punt betreft het voorbereiden op de periode na het afronden van de studie. We denken hierbij aan de tijd van beroepbaarstelling en wachten op een beroep. Voor de kandidaten is dat soms een moeilijke tijd. Zeker als het wachten op een beroep lang duurt. En nog erger: als een beroep vanuit de kerken in het geheel achterwege blijft. Hoewel de plaatselijke kerk en de betreffende regio van deze kandidaten daarin een eerste - vooral ook pastorale - rol hebben te spelen, willen we in de opleiding toch ook aandacht geven aan deze mogelijk moeilijke tijd. Deze aandacht valt samen te vatten onder het thema 'roeping - wat is dat en hoe ga je daarmee om?'. Overigens hebben de kerken ook de VAC (Vertrouwens- en AdviesCommissie) een opdracht in de begeleiding van beroepbare studenten gegeven.

9. Verhouding organisatie - studenten

Het is duidelijk dat het in onze Predikantenopleiding om een behoorlijk zware organisatie met relatief veel onderwijsgevenden voor een betrekkelijk gering aantal studenten gaat. Dat is o.i. een gegeven waar de kerken in 2005 bewust voor gekozen hebben toen zij besloten tot de oprichting van een eigen (gedeeltelijke) predikantenopleiding.

Concreet betekent bovenstaande o.a. dat er soms college moet worden gegeven aan maar één of twee studenten. Alle betrokkenen zijn ervan overtuigd dat dat geen ideale situatie is. Juist het samen bezig zijn met bepaalde onderdelen van het onderwijs wordt als uiterst vruchtbaar

ervaren. Daarom streeft de opleiding er ook naar om voor bepaalde colleges zoveel mogelijk jaren te clusteren.

In de evaluatie van het onderwijsprogramma en de daaruit voortvloeiende bijstellingen wil het bestuur - in samenspraak met alle betrokkenen - proberen goede oplossingen te zoeken voor boven gesignaleerd probleem. Verderop in dit rapport komen we daar nog op terug.

10. Verhouding bestuur - raad van toezicht - docenten

Zowel leden van het bestuur als leden van de RvT bezoeken regelmatig NGP-colleges en brengen daar verslag van uit. De verslagen passeren altijd eerst de betreffende docent zodat deze eventuele onjuistheden kan corrigeren. Binnen het eigen gremium als ook in de gezamenlijke vergaderingen van bestuur en RvT krijgen deze verslagen aandacht. Afgesproken is dat de RvT eventuele gesprekspunten betreffende het onderwijsprogramma zal doorgeven aan het bestuur en daarover niet rechtstreeks met de docenten zal spreken. Zowel bestuur als RvT willen ervoor waken dat de docenten met teveel overlegmomenten geconfronteerd worden.

11. Evaluatie onderwijsprogramma

Voor het actuele programma 2009-2010 verwijzen wij u naar de NGP-website:
http://www.ngk.nl/ngp/Bestanden/PROGRAMMA_NGP2009-10v3.pdf.

Uit gesprekken en vakevaluaties is gebleken dat voor de beleving van de studenten ten aanzien van de meeste onderwijsonderdelen de NGP-kleur van de onderwijsonderdelen duidelijk is. Ten aanzien van sommige onderdelen is dat echter niet voldoende duidelijk. Docenten spannen zich in om de NGP-kleur van elk onderdeel zo duidelijk mogelijk te laten worden.

Het zal u niet verbazen dat het oorspronkelijke onderwijsprogramma telkens op kleine onderdelen moest worden bijgesteld. Deze wijzigingen zijn altijd in goed overleg tussen kernteam en bestuur tot stand gebracht.

In de loop van de afgelopen jaren werd echter ook steeds duidelijker dat er ook wat grotere wijzigingen moesten worden doorgevoerd. Deze wijzigingen hebben als achtergrond dat we al te grote fragmentatie en versnippering (kleine onderwijsdelen voor weinig studenten) tegen willen gaan. Ook speelt een rol dat tegen de verwachting in het Nederlands Gereformeerd Seminarie is blijven bestaan. Daardoor is de 'noodzaak' om bepaalde vakken als eigen onderwijsonderdeel te handhaven min of meer komen te vervallen.

Binnen het bestuur heeft een kleine werkgroep een rapport met aanbevelingen inzake het onderwijsprogramma uitgebracht. Uit dit rapport citeren we nu eerst.

Inleiding

In het seizoen 2008/2009 heeft het bestuur van de NGP de opleiding geëvalueerd onder studenten, docenten, bestuur en Raad van Toezicht. Daarnaast is uit overleg met het College van Hoogleraren van de Theologische Universiteit Apeldoorn informatie verkregen. Uit deze evaluatie komt naar voren dat de opleiding in grote lijnen aan de doelstelling beantwoordt. Deze doelstelling kan kort samengevat worden als een, naast de masteropleiding theologie, aanvullende vorming tot predikant in de Nederlands Gereformeerde Kerken waarbij de nadruk ligt op:

*Identiteitsvorming (NGK)
Vorming tot verkondiger
Vorming tot pastor
Persoonlijke en praktische vorming*

...

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Uit de evaluatie komt naar voren dat de opleiding een waardevolle bijdrage levert aan de vorming van predikanten voor de Nederlands Gereformeerde Kerken, en deze bijdrage beantwoordt aan de vereiste kwaliteit en het niveau dat van een dergelijke opleiding mag worden verwacht. De onderlinge binding van (NGK-)studenten en de ruime aandacht voor praktische vorming springen daarbij als bijzonder positief in het oog evenals de inbreng van de specifiek Nederlands Gereformeerde aspecten in het onderwijs. Wat betreft de financiën wordt geconstateerd dat het door de LV vastgestelde budget door de kerken over het algemeen wordt voldaan en voldoende is om de opleiding in de huidige vorm te bekostigen.

Toch worden ook een aantal verschijnselen die verbetering behoeven zichtbaar. Deze zijn als volgt samen te vatten:

- i. Versnippering van vakken over relatief veel docenten*
- ii. Praktische problemen voor studenten die aan andere universiteiten en het NGS studeren en voor parttimers*
- iii. Relatief kleine aantal studenten per college ...*

Alternatieven

Naar aanleiding van de bespreking tijdens de bestuursvergadering zijn ... 3 mogelijke varianten voor de inrichting van de opleiding onderzocht, t.w. "Lint", "Blok" en "Mix". ... "Lint" borduurt voort op de huidige inrichting van de oprichting, "Blok" zoekt aansluiting bij vergelijkbare opleidingen tot voorganger van kleine kerkgenootschappen zoals de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten en de Unie van Baptistengemeenten, die een samenwerking hebben met de Protestants Theologische Universiteit (Utrecht, Kampen Leiden) of de VU (Amsterdam). Tenslotte is een derde variant in de vorm van een 'mix' van deze twee mogelijkheden onderzocht.

"Blok" en "Mix" lijken heel goede mogelijkheden om tegemoet te komen aan de gesignaleerde knelpunten, al wordt vooralsnog geen groei van het aantal studenten verwacht. Het knelpunt van de kleine groepen, waardoor de didactische vormgeving beperkt blijft, zal bij geen van de varianten worden opgelost. De omvang van de studentenpopulatie blijft daardoor een punt van voortdurende aandacht. Deze beide varianten vragen een totale wijziging van het onderwijsconcept, dat de NGP tot nu toe heeft gehanteerd. Deze beide varianten kunnen een structurele oplossing bieden voor de lange termijn, doch bieden op de korte termijn geen soelaas. Indien naar de opleiding op lange termijn gekeken wordt, dienen ook een aantal andere ontwikkelingen in ogenschouw genomen te worden, zoals daar zijn het onderzoek en te verwachten advies van de Commissie Predikantsprofiel, de toename van hbo-functies binnen de kerken, de verdergaande samenwerking tussen de Theologische Universiteit van de GKV en die van de CGK, of ook mogelijke samenwerking met andere Universiteiten.

...

Conclusie/Advies

Voor de komende periode de variant "Lint" verder uitwerken. Voor de lange termijn de varianten "Blok" en "Mix" verder onderzoeken, waarbij wordt betrokken de bevindingen van de Commissie Predikantsprofiel, de ontwikkeling van hbo-functies in de kerk, en de ontwikkeling rond de samenwerking met Theologische Universiteiten.

Concreet heeft een en ander ertoe geleid dat met ingang van de cursus 2010/11 de zelfstandige onderdelen filosofie I en II in hun geheel zullen zijn teruggegeven aan de TUA. Daartoe is besloten omdat enerzijds deze vakken zijn opgenomen als tegemoetkoming aan het NGS en anderzijds omdat het om wel erg kleine onderdelen voor erg weinig studenten ging. Binnen het

---

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

kader van het onderwijs in de systematische theologie zal overigens enige ruimte gecreëerd worden voor relevante filosofische onderwerpen.
Omdat het onderdeel filosofie aan de TUA echter omvangrijker is dan die bij de NGP moet het NGP- onderdeel 'bijbelkennis en contemplatief bijbellezen' vanwege het uitruilschema met de TUA verkleind worden. Dat wordt bereikt door enerzijds het betreffende grote onderdeel contemplatief bijbellezen (dat vak-inhoudelijk door de studenten gewaardeerd wordt) te verkleinen en over te hevelen naar de homiletiek en anderzijds de omvang van het onderdeel bijbelkennis enigszins te verkleinen. Overigens was het onderdeel bijbelkennis ook wel erg groot (8 erts) in vergelijking met andere onderwijsonderdelen en andere vergelijkbare opleidingsinstellingen. Verder wil het NGP vanwege de elders studerende het vak bijbelkennis niet in zijn geheel teruggeven aan de TUA.
Consequentie van het voorgaande is dat het aantal toegevoegde docenten kan worden teruggebracht.

De bestaande themacolleges (voorheen: integratiecyclus) zijn op één na omgezet naar gewone vakcolleges.

Bij themacolleges gaat het om activiteiten die voor alle NGP-studenten tegelijk bedoeld zijn. Het accent bij deze activiteiten ligt ten dele op spiritualiteit, vorming en toerusting en voor een ander deel op actuele ontwikkelingen in kerk en theologie. Per seizoen stonden er doorgaans drie thema's op het programma. Voor deze telkens terugkerende themacolleges is relatief veel voorbereidingstijd nodig.

Dr Dekker geeft er voorkeur aan zijn themacolleges te handhaven, al wil hij binnen deze themacolleges wel meer aandacht geven aan de exegese met het oog op de prediking. Het laatste omdat de exegese nogal eens een zwakke plek blijkt te zijn in de preekvoorstellen van de studenten. Dit alles past o.i. goed bij het geheel van de TUA-opleiding.

Door de bedoelde wijziging ontstaat er ruimte voor uitbreiding van andere onderdelen. Aldus kan de 'NG-keur' ten aanzien van een aantal studieonderdelen wellicht beter 'uit de verf' komen. Bovendien komt het ook de werkdruk van kerndocenten ten goede, want de voorbereiding van themacolleges kost meer tijd dan het verzorgen van een gewoon college. Daarnaast ontstaat er tevens ruimte voor meerdere nieuwe vak-onderdelen.

Samenvattend is er door bedoelde aanpassingen meer ruimte gekomen voor homiletiek, een extra vak geloofsleer, een cursus pastoraal gesprek, een pastorale stage, catechetiek en een eventueel assessment (bepaling geschiktheid) en/of andere eventuele belangrijke wensen.

In bovenstaande gaat het om relatief kleine (min of meer cosmetische) wijzigingen in het onderwijsprogramma, die betrekkelijk gemakkelijk kunnen worden doorgevoerd. Uiteraard is overleg met de TUA daarvoor noodzakelijk.

Voor de langere termijn onderzoeken bestuur en kernteam of er geen verdere concentratie op het masterdeel van de studie moet plaatsvinden. We vermoeden namelijk dat een verdere concentratie in deze studiefase de efficiëntie en didactische mogelijkheden ten goede **zal** komen. Bovendien kan deze accentverschuiving voor 'elders-studerenden' aantrekkelijk zijn. Kernteam en bestuur willen echter niet het hele NGP-onderwijs in de masterfase onderbrengen. Gedurende de hele studie willen we een - zij het ook betreffende smalle - lint van NGP-onderwijs handhaven mede met het oog op persoonlijke vorming en geschiktheidsbeoordeling. Tot dat smalle lint behoort ook het belangrijke homiletische onderwijs. Van de genoemde opties gaat het dus om de zogenaamde 'mix'.

Het bestuur vraagt de kerken toestemming om in die zin in de komende jaren wijzigingen in het onderwijsprogramma te mogen doorvoeren zonder dat deze vooraf expliciet aan de kerken worden voorgelegd. Uiteraard zullen wij op de volgende Landelijke Vergadering daarover uitgebreid rapporteren. Bovendien zal dit alles ook met de Raad van Toezicht worden besproken. Uiteraard dient dit alles ook met het college van bestuur van de TUA besproken te worden.

Een verdere bijstelling van het onderwijsprogramma zal ook samenhangen met de curriculum-herziening die aan de TUA (en de TUK) zullen plaatsvinden. Beide onderwijsinstellingen zien zich daartoe van overheidswege genoodzaakt. De toelatingseisen tot de universitair-theologische studie zullen veranderen. Concreet betekent dit dat er binnenkort geen kennis van de klassieke talen (Latijn en Grieks) meer zal worden vereist. De vooropleiding in deze klassieke talen voor hen die deze talen niet op de middelbare school hebben gehad, komt daardoor te vervallen. Voor het bachelor-curriculum betekent dit dat voor de scholing in de genoemde talen (in ieder geval in het NT-isch Grieks) een plaats zal moeten worden ingebouwd in dit curriculum terwijl de totale omvang van de bachelorfase niet mag veranderen. Het is op dit moment nog niet te overzien wat de exacte consequenties van deze herziening zullen zijn voor het NGP-onderwijs.

12. Overige onderwijszaken

De bemoeienis van de TUA met ons onderwijsprogramma betreft met name het academische niveau. De TUA dient zich namelijk voor het academische niveau van het totale studiepakket - waarvan ons eigen onderwijsprogramma een onderdeel vormt - te verantwoorden tegenover de subsidiërende overheid. Kernteam en bestuur stellen met dankbaarheid vast dat op alle onderdelen overeenstemming is bereikt met de betrokkenen van de TUA.

Als regel worden de colleges nu op maandag en woensdagmiddag gegeven. Op deze dagdelen worden er binnen de TUA namelijk geen colleges gegeven.

Het bestuur is verheugd dat er met de vertegenwoordigers van het Ned. Geref. Seminarie regelmatig goed overleg heeft plaatsgevonden over elkaars onderwijsprogramma. Zo houdt het NGS in zijn onderwijs en voorlichting rekening met de roostergegevens van de NGP en de kerkelijke verplichting om het NGP-programma te volgen.

Met voldoening stellen wij vast dat de kerndocenten ook regelmatig buiten het strikte NGP-kader van zich laten horen. We denken hierbij aan de publicaties in o.a. Opbouw, Soteria en andere bladen en tijdschriften. Ook denken we aan het gastdocentschap (colleges hermeneutiek) dat dr Van der Dussen in Heverlee vervult. Ook kan hier de betrokkenheid bij het Calvijnsjaar (symposium te Dordrecht) en Refo500 genoemd worden. Tenslotte willen we ook de regelmatige verschijnende NGPblog in Opbouw noemen. Al deze zaken komen de naamsbekendheid van de NGP in de kerken en daarbuiten ten goede.

13. Studievrijheid

De verwachting dat na de instelling van de NGP-verplichting de studenten in meerderheid zich zouden laten inschrijven bij de TUA is, zoals uit de elders in dit rapport vermelde gegevens kan blijken, niet uitgekomen. Nog steeds is de studentenpopulatie verspreid over meerdere onderwijsinstellingen.

Nadat eerst besloten is dat het bestuur elders-studerenden in voorkomende gevallen zal helpen bij het verkrijgen van vrijstellingen voor die studieonderdelen die verplicht bij de NGP gevolgd moeten worden, is op een later moment besloten actief contact te zoeken met leidinggevenden van andere instellingen dan de TUA. In eerste instantie is er contact geweest met de Protestantse Theologische Universiteit (met vestigingen in Kampen, Leiden en Utrecht). Vervolgens is er ook contact gezocht en geweest met de Vrije Universiteit te Amsterdam. Ook met de Theologische Universiteit Kampen (van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt) zal daartoe contact gezocht worden. De contacten tot dusverre hebben ertoe geleid dat op het niveau van de opleidingscoördinatoren gezocht wordt naar de haalbaarheid van een convenant waarbij vastgelegd wordt voor welke studieonderdelen NGP-studenten vrijstelling kunnen krijgen. Van de zijde van de VU is inmiddels een aantal vrijstellingen verleend aan één van de onze masterstudenten.

Van een enigszins andere orde is het contact dat er geweest is met de Gereformeerde Hogeschool van Zwolle. De Hogeschool heeft daartoe het initiatief genomen. Men wil aan de GH bij voorkeur kerkelijke werkers voor de breedte van de kerken opleiden. Dit contact zou van betekenis kunnen zijn als de NGP in de toekomst een taak zou krijgen in het opleiden/begeleiden van kerkelijke werkers.

Overigens moet gesteld worden dat er in de theologische onderwijswereld veel in beweging is. Enerzijds komen die bewegingen voort uit de ontwikkelingen in de kerken (te denken valt aan de PKN als ook aan de oecumenische ontwikkelingen tussen CGK en GKV), anderzijds doordat de overheid mogelijk steeds strengere eisen gaat stellen. Het bestuur ziet het als haar taak om deze bewegingen nauwgezet te volgen. In dit verband is het op z'n minst ook interessant om de ontwikkelingen aan de Vrije Universiteit te volgen.

14. Mentoraat

Het mentoraat voor de studenten wordt verzorgd door de vier kerndocenten.

15. Preekconsent en beroepbaarstelling

Zoals bekend verondersteld mag worden hebben de kerken afgesproken dat voor het verkrijgen van preekconsent en de beroepbaarstelling een attest of getuigschrift van de NGP door de kandidaat overlegd dient te worden. In de praktijk blijken de kerken zich echter niet altijd aan deze afspraak te houden. Een enkele maal is door een regiovergadering besloten om (al dan niet beperkt tot de regio) preekconsent te verlenen hoewel er geen attest of getuigschrift van de NGP overlegd kon worden. U zult begrijpen dat deze gang van zaken bij het bestuur (en andere betrokkenen) vragen heeft opgeroepen. Soms heeft het bestuur een aldus handelende regiovergadering daarover vragen gesteld. Het verlenen van preekconsent aan een student in een te vroeg stadium schept immers precedenten voor de andere studenten.

Achtergrond van onze moeite is dat de aan de NGP verstrekte opdracht om er in de opleiding aan bij te dragen dat er goede predikers op onze kansels komen en met het oog daarop een attest/getuigschrift af te geven door bedoelde praktijk wordt gefrustreerd. Daarnaast ziet het bestuur het als haar plicht attent te zijn op mogelijke rechtsongelijkheid voorzover het om NGP-studenten gaat. Het mag o.i. niet zo zijn dat de één pas preekconsent cq beroepbaarstelling kan ontvangen na aan de nodige NGP-verplichtingen te hebben voldaan, terwijl de ander hetzelfde verkrijgt zonder aan deze verplichtingen te hebben voldaan.

Wij vragen de kerken derhalve om de gemaakte afspraken serieus te nemen of die te herzien. Het moge duidelijk zijn dat het bestuur voor de eerste optie kiest.

Overigens zij ons vergund hier op te merken dat het AKS alleen maar spreekt over preekconsent in relatie tot de wens om predikant te worden.

16. Leerbijeenkomsten preekconsent

Regelmatig bereikten het bestuur en het kernteam vanuit de kerken berichten over de preekactiviteiten van de al dan niet afgestudeerde studenten. Deze berichten waren nogal eens kritisch van toon. Gesprekken binnen de diverse gremia hebben ertoe geleid dat het kernteam en met name de docent homiletiek met een zekere regelmaat leerbijeenkomsten voor studenten met preekconsent is gaan beleggen. Daar worden onder leiding van de docent homiletiek de ervaringen met het voorgaan in diensten besproken. Daarvoor kunnen ook de door kerkleden ingevulde evaluatieformulieren gebruikt worden.

Overigens krijgt het preken natuurlijk ook tijdens de opleiding de nodige aandacht, zowel in theoretische als praktische zin. Wat het laatste betreft is het zo dat elke student in zijn totale studieperiode ongeveer zes preken en twee preekschetsen moet overleggen.

17. Werkbegeleiding

Voor de werkbegeleiding komen alle beginnende predikanten in aanmerking, ook die predikanten die via art. 5.4 van het AKS (bijzondere gaven) predikant zijn geworden. Voor de werkbegeleiding zijn de eerder genoemde predikanten als werkbegeleiders beschikbaar. Zij worden op ad-hoc basis ingeschakeld en ontvangen regelmatig (bij)scholing.

Bij de aanvang van de NGP is gesteld dat de werkbegeleiding eigenlijk niet tot de opleiding, maar wel tot het opleidingsinstituut behoort. Nu we echter een aantal jaren met de werkbegeleiding onderweg zijn en daarmee de nodige ervaring hebben opgedaan, groeit binnen het bestuur het besef dat de werkbegeleiding mogelijk gezien moet worden als een stukje post-academische verlenging van het NGP-onderwijs. In het verlengde daarvan zou er mogelijk zelfs enige vorm van beoordeling moeten plaatsvinden.

In ieder geval is er soms reden om de werkbegeleiding te vervolgen met een supervisie-traject, dat op dit moment overigens buiten het kader van de NGP plaatsvindt.

Binnen het bestuur is er een bezinning op de werkbegeleiding gaande. Samenvattend gaat het daarbij om de vraag óf en zo ja, hóe de werkbegeleiding een onderdeel moet worden van de totale opleiding tot een zelfstandig predikantschap.

Voor de evaluatie van de werkbegeleiding en het eventueel doen van wijzigingsvoorstellen heeft het bestuur een commissie ingesteld. In deze commissie zitten diverse personen uit bij de NGP betrokken gelederen. De opdracht voor deze commissie is als volgt verwoord: "In relatie tot de actuele context in de kerken (o.a. 'losmakingen') en de relevante voorstellen van de comm. toekomstig predikantsprofiel de huidige inrichting van de werkbegeleiding evalueren en eventuele voorstellen tot inrichtingswijzigingen doen. Vragen die daarbij aan de orde moeten komen zijn o.a. of de werkbegeleiding onder verantwoordelijkheid van de NGP moet blijven vallen of op andere wijze onder de verantwoordelijkheid van de gezamenlijke kerken gebracht moet worden en wat de eventuele beoordelingsfactoren moeten zijn."

Het bestuur verwacht dat in een aanvullend rapport meer over dit onderwerp gezegd zal kunnen worden.

Terzijde merken we hier ook op dat meerdere predikantsopleidingen steeds duidelijker propageren dat het leren na het behalen van de noodzakelijke diploma's niet is afgelopen, maar een post-academisch vervolg moet krijgen. We noemen in dit verband de Permanente Educatie voor Predikanten zoals die vanuit de Theologische Universiteit van Kampen is opgezet.

18. Studiedagen

Jaarlijks belegt het kernteam een NGP-studiedag. Voor deze studiedagen worden alle predikanten uitgenodigd, terwijl met name de predikanten die in de fase van de werkbegeleiding zitten worden opgeroepen deze dagen bij te wonen. De dagen worden enthousiast bezocht door gemiddeld een dertigtal predikanten. Helaas moet worden geconstateerd dat niet alle beginnende predikanten deze dagen bezoeken.

Voorde studiedag in 2007 hebben dr. Dekker en drs. Schaeffer elk een lezing (resp. over Exegese en Prediking) gehouden; in 2008 waren dat drs. M. de Jong (Werken met symbolen in de catechese) en drs. Bronsveld (Werken met beelden in het pastoraat); in jan. 2009 dr Van der Dussen (Hermeneutiek); in nov. 2009 dr Dekker (Genesis).

19. Predikantenbestand en NGP-promotie

Regelmatig staat het bestuur - al dan niet in overleg met het kernteam - stil bij de predikantsbehoefte van de kerken. Bekend is dat juist in deze en de komende jaren een behoorlijk aantal predikanten met emeritaat zal gaan. Hoewel daartoe wel pogingen zijn ondernomen, is het ons tot dusverre niet gelukt om veel - met name - jonge mensen uit onze kerken te interesseren voor de theologie-studie en het predikantschap.

Het bestuur heeft de Evangelische Hogeschool te Ede een onderzoek laten verrichten ten einde te komen tot een adequaat beleid ten aanzien van de public relations. Het bestuur is bezig daar een concrete vorm voor te vinden. Een en ander ook in samenspraak met de TUA.

Via de NGP-website, Opbouw en op landelijke NG-ontmoetingsdagen probeert de NGP grotere bekendheid te krijgen. In de loop van 2009 is met Opbouw een NGP-folder meegegaan.

De kerkenraden bevelen wij van harte aan om te zoeken naar jonge mensen die, gezien hun opleiding en hun geestelijke kwaliteiten, er mogelijk goed aan zouden doen om een opleiding tot predikant te overwegen.

O.a. om redenen van bekendheid heeft het bestuur besloten zich in ieder geval tot 2013 te laten betrekken bij het project REFO500. Dit project vraagt nationaal en internationaal aandacht voor diverse aspecten die samenhangen met het Reformatiejubileum in 2017. Dit project staat onder leiding van prof. Selderhuis te Apeldoorn. Vanuit de NGP is drs. De Groot bij dit project betrokken.

20. Predikantsprofiel en kerkelijke werkers

Het spreekt voor zich dat de NGP zeer geïnteresseerd is in de voorstellen die van de zijde van de landelijke Commissie Toekomstig Predikantsprofiel zullen worden gedaan. En nog meer: in de reacties van de kerken op deze voorstellen. Zo vragen we ons af wat de gevolgen van het toekomstige predikantsprofiel voor het NGP-onderwijsprogramma zullen zijn. Maar ook of de NGP een taak zal krijgen in het opleiden en begeleiden van kerkelijke werkers.

21. Samenwerking NGP-TUA

Bij diverse gelegenheden is vastgesteld dat de samenwerking met de Theologische Universiteit goed verloopt. Dit geldt met name voor de praktische en organisatorische samenwerking. De TUA geeft ruim voldoende faciliteiten voor de NGP.

Op het niveau van de onderwijsgeevenden is de samenwerking ingewikkelder. Er zijn weinig contactmogelijkheden tussen de onderwijsgeevenden aan de TUA en de onderwijsgeevenden aan de NGP. Gezocht wordt naar mogelijkheden en ruimte voor met name de NGP-kerndocenten om deel te nemen aan vakwerkgroepen. De kerndocenten lopen daarbij regelmatig tegen de grenzen van hun deeltijdaanstelling aan. Vanuit de TUA wordt regelmatig aangedrongen op deelname aan vakgroepen en onderzoeksgroepen. Aan de onderzoeksgroepen doen vaak ook onderwijsgeevenden van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken te Kampen (Broederweg) mee. Op dit moment participeert dr Dekker in de gezamenlijke onderzoeksgroep van de bijbelwetenschappen van TUA en TUK.

Hier vermelden we ook graag dat dr Dekker in de afgelopen jaren meerdere malen de exegese-colleges van prof. Peels heeft waargenomen.

22. Financiën

De kerken hebben destijds op de LV Zwolle 2005 bepaald dat de bijdrage voor de NGP vanuit de kerken maximaal het - te indexerende - bedrag van € 6,60 per ziel zal zijn. Dit bedrag is op de LV 2007 gehandhaafd en is nog steeds geldig. Met doorvoering van de indexering gaat het in 2010 om een bedrag van € 6,93. De toegestane indexering hoefde tot dusverre niet toegepast te worden. Voor 2008 en 2009 kon zelfs een verlaging naar € 6,40 worden toegepast.

Voor het jaar 2010 wil het bestuur ten opzichte van 2008 en 2009 echter wel een verhoging toepassen. De bijdrage voor dit jaar is vastgesteld op € 6,50.

Het is goed dat de kerken zich realiseren dat het rijk ong. 60% van de totale onderwijskosten van de TUA bekostigt en dat de rest van deze kosten komt uit CG-kerken.

Onze kerken betalen via de NGP aan de TUA jaarlijks het bedrag van € 15.000.

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Met vreugde kan worden vastgesteld dat de meeste bijdragen van de kerken tijdig binnenkomen. Het is helaas nog wel steeds zo dat enkele kerken (Krommenie, Urk, Wezep) niet het afgesproken bedrag voor de NGP betalen. Dit ondanks hetgeen door de LV Zwolle 2007 daarover is uitgesproken.

Voor de financiële verantwoording over de afgelopen jaren verwijzen we u naar het financiële verslag bij dit rapport.

23. Verantwoordelijkheid kerken bij ontslag

Het bestuur legt op deze plaats aan de kerken een vraag voor betreffende de verantwoordelijkheid van de kerken bij ontslag van een docent.

Het spreekt voor zich dat wij hopen dat deze situatie zich nooit zal voordoen, maar dat neemt niet weg dat het goed is om in deze 'vredetijd' over deze vraag na te denken en daarover een besluit te nemen.

Het gaat om de vraag wie bij ontslag van een docent die tevens parttime predikant is, verantwoordelijk is voor de financiële gevolgen. Zo'n ontslag zou zich bv. kunnen voordoen als er geen of te weinig studenten zijn en het docentencorps om deze of andere redenen verkleind zou moeten worden.

Naar ons idee is het niet billijk om de lasten van een dergelijk ontslag af te wentelen op de gemeente waarvan de docent parttime-predikant is. Indien art. 11.2 van het AKS is toegepast, zodat de docent predikant met een bijzondere opdracht is, ligt er in ieder geval een zorgplicht bij de regio. Maar ook zonder toepassing van dit AKS-artikel ligt er een in ieder geval morele verantwoordelijkheid bij de kerken. En dat niet alleen bij kerken in regionaal verband, maar bij alle kerken. Ons inziens zullen de kerken gezamenlijk de financiële last van het ontslag moeten dragen. Concreet gaat het daarbij om een aanvulling op de uitkering krachtens de werkloosheidswet (er is immers sprake van een arbeidsovereenkomst met de docenten) omdat deze waarschijnlijk onvoldoende zal zijn. Dit zou bv. geregeld kunnen worden via de financiële commissie van ons kerkverband. Wij kunnen ons voorstellen dat deze commissie daarbij overleg pleegt met de commissie LAWAP ten einde zo te komen tot een vaststelling van de omvang van de (aanvullende) zorgplicht. Wij verzoeken de kerken hierover een uitspraak te doen.

24. Boekenfonds

De NGP beschikt over boekenfonds. Beginnende predikanten kunnen uit dit fonds na overlegging van een door het kernteam geaccordeerde boekenlijst een vergoeding van max. € 2.500,- ontvangen excl. indexering vanaf 2007.

Besluit

We mogen met dankbaarheid terugzien op al hetgeen in de verslagperiode binnen de NGP is gedaan. Met name denken we ook aan de voorspoedige vervulling van de vacature die ontstond door het terugtreden van drs. Schaeffer.

Wij danken God dat hij alle betrokkenen - docenten, studenten, opleidingscoördinator, bestuur, raad van toezicht en anderen - in staat heeft gesteld om, ieder op eigen wijze, mee te werken aan de opleiding tot predikant in onze kerken. Hém zij alle eer!

Rapport bestuur Ned. Geref. Predikantenopleiding

Voorstellen

Het bestuur van de NGP stelt de kerken voor op haar Landelijke Vergadering het volgende uit te spreken

De kerken, in Landelijke Vergadering te Houten bijeen,

hebben dankbaar kennisgenomen van het rapport van het bestuur van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding.

1. *Zij besluiten het gevoerde beleid goed te keuren en het bestuur te dechargeren;*
2. *Tevens besluiten de kerken, gehoord de overwegingen en argumenten die van de zijde van het bestuur zijn aangedragen,*
  - a. *het bestuur de bevoegdheid te geven het onderwijsprogramma in de komende jaren zo bij te stellen dat de opleiding vooral in de masterfase van de theologische studie geconcentreerd zal zijn, zij het dat relevante onderdelen tijdens zowel de bachelorfase als de masterfase zullen worden gehandhaafd;*
  - b. *de jaarlijkse bijdrage van de kerken voor de periode 2010 t/m 2014 vast te stellen op een maximum van € 6,93 per lid, jaarlijks te indexeren volgens het CBS-consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens;*
  - c. *het bestuur van de kerkelijke instelling NGP op te dragen de instelling te blijven besturen overeenkomstig het vastgestelde Reglement en het de vrijheid te geven het reglement desgewenst zo aan te passen dat er een werkbaar onderscheid gemaakt kan worden tussen algemeen en dagelijks bestuur;*
  - d. *het bestuur vertegenwoordigingsbevoegdheid in vermogensrechtelijke aangelegenheden te verstrekken voorzover het om opleiding-gerelateerde zaken gaat;*
  - e. *in het bestuur te (her)benoemen: ....*
  - f. *het bestuur van de kerkelijke instelling Nederland Gereformeerde Predikantenopleiding op te dragen de kerken te rapporteren over zijn werkzaamheden met het oog op de volgende Landelijke Vergadering;*
3. *De kerken spreken opnieuw uit dat zij de financiële afspraken inzake de opleiding loyaal zullen nakomen;*
4. *De kerken spreken ten slotte uit dat de kerken gezamenlijk een financiële zorgplicht hebben ten aanzien van (kern)docenten die om redenen die voor rekening en risico van de opleiding als werkgever behoren te komen; deze zorgplicht wordt door de kerken opgedragen aan de financiële commissie van de kerken, zulks in overleg met de commissie LAWAP.*

Bijlagen:

1. Akte overdracht vermogen
2. Financieel overzicht 2007-2009 (volgt later)
3. Financiële begroting 2010-2013 (volgt later)